

VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBA
VALMIERAS GAUJAS KRASTA VIDUSSKOLA – ATTĪSTĪBAS CENTRS

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, juridiskā adrese: Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Izglītības iestādes reģistrācijas Nr. 2524903208, iestādes adrese: Leona Paegles iela 5, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201, Leona
Paegles iela 20, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201; Jumaras iela 9, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Tālrunis 64222475, e-pasts: vgv@valmiera.edu.lv, www.vgv.lv

Valmierā

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

10.03.2022.

Nr.09.2881/1.16.1/22/2

**Rīcība, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību un
ja tiek konstatēta vardarbība pret izglītojamo**

*Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumu
Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība
izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.5.punktū*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka Valmieras Gaujas krasta vidusskolas - attīstības centra, adresēs: Leona Paegles iela 5 un Leona Paegles iela 20, Valmiera, Valmieras novads, (turpmāk – Skola) darbinieku rīcību gadījumos, ja izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību un ja Skolā tiek konstatēta emocionāla vai fiziska vardarbība vai cita veida izturēšanās, kas apdraud vai var apdraudēt Skolas izglītojamā (turpmāk – skolēns) veselību, dzīvību, attīstību vai pašcieņu (turpmāk kopā saukta – vardarbība), tai skaitā darbinieku rīcību:
 - 1.1. gadījumos, kad skolēns Skolā apdraud savu, citu skolēnu vai darbinieku drošību, veselību vai dzīvību;
 - 1.2. gadījumos, kad skolēns sastopas ar vardarbību, ir cietis no vardarbības;
 - 1.3. sniedzot atbalstu vardarbībā cietušam skolēnam;
 - 1.4. nodrošinot preventīvus pasākumus, vardarbības novēršanai.
2. Vardarbības pret skolēnu novēršanai, Skola papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 08.10.2008. metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret skolēnu.
3. Skolā risinot vardarbības gadījumus, tiek ievērota konfidencialitāte. Informācija, kuru par skolēnu ieguvis darbinieks, ir ierobežotas pieejamības informācija, tā izmantojama tikai profesionālos nolūkos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Visa ar vardarbības gadījumiem risināšanu saistītā dokumentācija tiek apstrādāta, ievērojot personu datu aizsardzības noteikumus.
4. Skolas direktors nodrošina Skolas darbinieku iepazīstināšanu ar šiem noteikumiem, to grozījumiem, kā arī nodrošina noteikumu pieejamību ikvienam Skolas darbiniekam, publicējot to Skolas tīmekļvietnē www.vgv.lv. Katrs Skolas darbinieks ir individuāli atbildīgs par iepazīšanos ar noteikumiem un to ievērošanu.
5. Par šo noteikumu ieviešanu un īstenošanas uzraudzību Skolā atbildīgs ir direktora vietnieks izglītības (audzināšanas) jomā, ciktāl tas nepārsniedz direktora kompetenci.

II. Rīcība gadījumos, kad skolēns Skolā apdraud savu, citu skolēnu un/vai darbinieku drošību, veselību vai dzīvību vai sastopas ar vardarbību

6. Ja skolēna rīcībā ir saskatāmas vardarbības pazīmes, kas apdraud paša skolēna, citu skolēnu un/vai Skolas darbinieku drošību, veselību vai dzīvību, ikvienam darbiniekam ir pienākums nekavējoties:
 - 6.1. atbilstoši situācijai novērst draudus saviem spēkiem, pārtraukt vardarbības aktu un darīt visu iespējamo, lai draudiem nepakļautu citus skolēnus;
 - 6.2. mutiski informēt dežurējošo administrācijas pārstāvi vai Skolas atbalsta personālu (sociālo pedagogu un/vai psihologu) un internāta skolotāju, kā arī, ja nepieciešams, Skolas ārstniecības personu. Pēc gadījuma informēt Skolas direktoru.
 - 6.3. ārkārtas gadījumos atbilstoši situācijai - sniegt pirmo medicīnisko palīdzību (ja nepieciešams), izsaukt apsardzes dienestu ar trauksmes pogu, ziņot Valsts policijai un/vai izsaukt neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi.
7. Saņemot informāciju, Skolas administrācijas pārstāvis, Skolas atbalsta personāls, internāta skolotājs izvērtē situāciju un rīkojas atbilstoši tai, prioritāri nodrošinot skolēnu drošību, veselību un dzīvību:
 - 7.1. Skolas administrācijas pārstāvis atbilstoši situācijai:
 - 7.1.1. organizē skolēnam mācības (ja gadījums notiek mācību stundu laikā) vai uzturēšanos (ja gadījums notiek ārpus mācību stundām) citā telpā sociālā pedagoga, izglītības psihologa vai cita pedagoga klātbūtnē. Mācības/uzturēšanās citā telpā var ilgt no vienas mācību stundas līdz dienas beigām;
 - 7.1.2. nogādā skolēnu Skolas veselības punktā, kur ārstniecības persona nodrošina veselības aprūpi. Uzturēšanās veselības punktā var ilgt līdz brīdim, kamēr skolēna veselības stāvoklis nostabilizējas, skolēns tiek stacionēts vai pēc skolēna ierodas vecāki;
 - 7.2. Skolas atbalsta personāls:
 - 7.2.1. krīzes situācijā nekavējoties dodas uz telpu, kur atrodas agresīvais skolēns, noskaidro agresivitātes iemeslus, veic pārrunas ar skolēnu un citas darbības, lai novērstu draudus;
 - 7.2.2. fiziskas, emocionālas vai cita veida vardarbības gadījumā nekavējoties organizē palīdzības sniegšanu cietušajam, apstākļu noskaidrošanu un darbu ar iesaistītajiem;
 - 7.2.3. sociālais pedagogs iegūst no iesaistītām personām nepieciešamo informāciju (fiksēta rakstveidā), gadījuma vispusīgai un objektīvai izskatīšanai Skolas Atbalsta komandas sanāksmē;
 - 7.2.4. ja gadījums ir saistīts ar skolēnu savstarpēju vardarbību, Skolas sociālais pedagogs un psihologs sadarbībā ar internāta skolotāju noskaidro un izvērtē savstarpējās vardarbības cēloņus, izstrādā korekcijas/preventīvo plānu mikroklimata un uzvedības uzlabošanai klasē/grupā. Darbu ar klasi/grupu veic sociālais pedagogs, psihologs un internāta skolotājs pēc vienota plāna;
 - 7.3. Internāta skolotājs:
 - 7.3.1. par situāciju telefoniski informē skolēna vecākus nekavējoties, bet ne vēlāk kā notikuma dienas laikā;
 - 7.3.2. par notikušo gadījumu veic ierakstu E-klases žurnālā;
 - 7.3.3. veic pārrunas ar skolēniem, kuri iesaistīti gadījumā, un viņu vecākiem. Skolas sociālais pedagogs un psihologs pēc nepieciešamības piedalās tikšanās ar skolēnu vecākiem, lai skaidrotu radušos situāciju un sniegtu nepieciešamo atbalstu;
 - 7.3.4. pieprasa rakstveida paskaidrojumu no skolēna/iem;
 - 7.3.5. sagatavo rakstisku ziņojumu, iesniedz to sociālajam pedagogam un, ja nepieciešams, piesaka gadījumu izskatīšanai Skolas atbalsta komandas sanāksmē;
 - 7.4. Skolas Atbalsta komanda izvērtē saņemto informāciju un lemj par turpmākajiem atbalsta pasākumiem skolēnam, ņemot vērā katra konkrētā gadījuma raksturu:
 - 7.4.1. pārrunas ar skolēnu Skolas atbalsta komandas sanāksmē, vienošanās par turpmāko rīcību;

- 7.4.2. rakstiska vēstule skolēna vecākiem, kurā sniegta informācija par skolēna uzvedību un nepieciešamo vecāku sadarbību ar Skolu;
 - 7.4.3. klātienes tikšanās un pārrunas ar skolēnu vecākiem Skolas atbalsta komandas sanāksmē, vienošanās par turpmāko rīcību, sadarbību;
 - 7.4.4. sociālā pedagoga, psihologa, ārstniecības personas vai cita speciālista piesaiste un vienota rīcība situācijas risināšanai;
 - 7.4.5. ziņošana valsts policijai, pašvaldības sociālajam dienestam un/vai bāriņtiesai.
8. Izvērtējot katru konkrēto gadījumu un tā ietekmi uz skolēnu individuāli un skolēniem kopumā, lai nodrošinātu maksimālu skolēnu drošības, veselības un dzīvības aizsardzību Skolā, Skolas atbalsta komanda var lemt vai ieteikt:
- 8.1. lūgt skolēna vecākus ierasties Skolā, sadarboties ar konkrētiem Skolas pedagogiem un speciālistiem, organizēt savam bērnam atbilstošu medicīnisko, psiholoģisko vai citu nepieciešamo palīdzību pie atbilstošiem speciālistiem;
 - 8.2. psihologam sniegt skolēnam psiholoģisko palīdzību, ievērojot Psihologu likumā noteiktās klienta tiesības;
 - 8.3. ārstniecības personai sniegt skolēnam medicīnisko palīdzību, informējot un saskaņojot ar nepilngadīga skolēna vecākiem;
 - 8.4. ierosināt piesaistīt citus speciālistus, lai nodrošinātu uzlabojumus skolēna uzvedībā;
 - 8.5. kā arī veikt citas darbības skolēna tiesību un interešu aizstāvībai.
9. Ja skolēna vecāki nesadarbojas ar Skolu vai sadarbība nedod vēlamos rezultātus un skolēna uzvedība turpina apdraudēt paša skolēna, citu skolēnu vai Skolas darbinieku drošību, veselību vai dzīvību, kā arī, ja Skola situācijas risināšanā vēlas iesaistīt citus speciālistus/institūcijas, Skola informē sociālo dienestu, bāriņtiesu un/vai citas institūcijas.
10. Skolēniem, kuri skolā sastopas ar vardarbību – izjūt vai piedzīvo pazemojumu, cieņas un goda aizskārumu, draudus savai veselībai un dzīvībai, kā rezultātā rodas problēmsituācijas (konflikti, strīdi, kautiņi u.c.) – personīgi vai ar vecāku starpniecību nekavējoties mutiski vai rakstiski jāinformē par problēmsituāciju un jāvēršas pie kāda no minētajiem skolas darbiniekiem:
- mācību priekšmeta skolotāja vai internāta skolotāja;
 - sociālā pedagoga;
 - skolas medicīnas personāla;
 - skolas psihologa;
 - skolas administrācijas.

III. Rīcība gadījumos, kad skolēns ir cietis no Skolas darbinieka vardarbības

11. Darbinieks, kurš saņem skolēna vai vecāku iesniegumu vai informāciju, kas satur ziņas par iespējamu vardarbību pret skolēnu no Skolas darbinieka puses, nekavējoties par to ziņo Skolas direktoram.
12. Saņemot informāciju par darbinieka iespējamu vardarbību, lai noskaidrotu situācijas apstākļus, Skolas direktors veic pārrunas ar iesaistītajām personām un, pastāvot pamatotām aizdomām par iespējamu vardarbību, Skolas direktors:
- 12.1. pieprasa darbiniekam sniegt rakstisku paskaidrojumu;
 - 12.2. iegūst nepieciešamo informāciju, kas noformēta rakstveidā (iesniegums, ziņojums, paskaidrojums, sarunas protokols), vispusīgai un objektīvai gadījuma izskatīšanai;
 - 12.3. izveido komisiju trīs cilvēku sastāvā gadījuma izvērtēšanai.
13. Konstatējot darbinieka vardarbību pret skolēnu, Skolas direktors atbilstoši konkrētajam gadījumam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesīgs darbiniekam izteikt rakstveida piezīmi vai rājienu, atstādināt darbinieku no darba, ziņot institūcijām atbilstoši to kompetencei, kā arī veikt citas normatīvajos aktos noteiktās darbības.
14. Gadījuma risināšanai jebkurā tās posmā, Skolas direktors var pieaicināt citus speciālistus un iestādes, kuru kompetence atbilst izskatāmajam jautājumam.

IV. Atbalsts vardarbībā cietušam skolēnam

15. Ja tiek konstatēts, ka skolēns Skolā ir cietis no vardarbības, Skolas atbalsta komanda lemj par turpmākām darbībām, nepieciešamā atbalsta nodrošināšanai cietušam skolēnam.
16. Skolēnam, kurš Skolā ir cietis vardarbībā, tiek piedāvāta iespēja saņemt individuālas psihologa konsultācijas, ievērojot Psihologu likumā noteiktās klienta tiesības.
17. Darbu ar skolēnu, kurš ir varmācīgs, veic Skolas sociālais pedagogs un/vai psihologs, lai skolēns saprastu savas rīcības cēloņus un sekas.
18. Skolēnu, kurš kļuvis par vardarbības (prettiesisku darbību) upuri, aizliegts:
 - 18.1. atstāt vienatnē, izņemot gadījumus, kad skolēns pats to vēlas un šo izvēli par pareizu atzīst psihologs, kurš speciāli sagatavots darbam ar vardarbībā cietušiem bērniem;
 - 18.2. atstāt bez psiholoģiskas un cita veida aprūpes;
 - 18.3. konfrontēt ar iespējamo vardarbības (prettiesiskas darbības) izdarītāju, kamēr skolēns nav pietiekami psiholoģiski sagatavots šādai konfrontācijai;
 - 18.4. pakļaut jebkādu piespiedu līdzekļu pielietošanai informācijas iegūšanas vai citā nolūkā.

V. Vardarbības profilakse

19. Skolas sociālais pedagogs un psihologs plāno, organizē un īsteno sadarbībā ar Skolas pedagogiem un ārtsniecības personām izglītojošus pasākumus vardarbības profilakses jautājumos.
20. Vardarbības profilakses preventīvo plānu fiziskās un emocionālās drošības apdraudējuma novēršanai sagatavo vienam mācību gadam, to saskaņo Skolas atbalsta komandā.
21. Par plāna izstrādi un tā īstenošanu atbildīgs ir Skolas sociālais pedagogs.

Direktore (personīgais paraksts)

Iveta Kļaviņa

Pielikumā: Rīcības shēma, ja skolā konstatē vardarbību.

Rīcības shēma, ja skolā konstatē vardarbību

